

ПРОГРАМА
фахового вступного випробування до магістратури за
спеціальністю «Переклад»

Освітній рівень:	другий (магістерський)
Спеціальність:	035 Філологія
Спеціалізація:	035.041 Германські мови та літератури (переклад включно): перша - англійська
Освітня програма:	035.041.01 Переклад з англійської мови та другої іноземної українською
На базі:	освітнього ступеня бакалавр, магістр, освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліст

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Фахове вступне випробування до магістратури за спеціальністю «Переклад» передбачає перевірку й оцінку мовної, мовознавчої та перекладацької компетенції вступників. Випробування спрямоване на встановлення рівня знань пошукувачів з перекладознавчих дисциплін, лінгвокраїнознавства, порівняльної граматики та стилістики, а також лексикології та історії основної іноземної мови. Результати такого випробування визначають готовність до майбутньої перекладацької та аналітично-дослідницької діяльності здобувачів другого (магістерського) освітнього рівня.

2. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО ЗНАНЬ, УМІНЬ ТА НАВИЧОК ВСТУПНИКІВ

Особи, які проходять фахове вступне випробування з перекладу, повинні володіти комплексом знань, умінь і навичок, необхідних для навчання за обраним напрямом та проведення магістерського дослідження.

Головною вимогою до рівня знань вступників є володіння сучасним інструментарієм для здійснення передперекладацького та перекладацького аналізу, власне перекладу та післяперекладацького редагування тексту. Передбачається, що вступники мають сформовані навички аналізу текстів різних жанрів для адекватного сприйняття інформації, вірного тлумачення мовних одиниць та їхньої точної передачі мовою перекладу.

Під час складання фахового випробування з перекладознавства вступники повинні продемонструвати наявність компетенцій, що формуються в межах базових дисциплін, які вивчаються студентами освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр», зокрема, вступу до професійної діяльності, теорії та практики перекладу, редагування перекладу, порівняльної стилістики та граматики, тощо.

3. СТРУКТУРА, ЗМІСТ ІСПИТУ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Фахове вступне випробування складено у форматі тесту, що містить 50 питань, до кожного з яких пропонується чотири варіанти відповіді. Список теоретичних питань, на основі яких складено тест, подано в Розділі 4 цієї Програми.

Під час виконання завдання вступнику не дозволяється користуватися додатковими джерелами інформації. Термін проходження фахового вступного випробування складає 60 хвилин.

Кожне з 50 запропонованих питань оцінюється в 2 бали. Таким чином, максимальний бал за вступне випробування складає 100 балів; мінімальний прохідний бал – 60.

4. ПЕРЕЛІК ТЕОРЕТИЧНИХ ПИТАНЬ

Вступ до професійної діяльності

1. Професійна етика перекладача. Професійні компетентності та цінності
2. Етапи перекладу Біблії в аспекті еволюції теорії та практики перекладу.
3. Буквалізм у перекладі: типи помилок та шляхи подолання.
4. Лінгвокультура та переклад.

Вступ до перекладознавства

5. Переклад як об'єкт лінгвістичного дослідження.
6. Перекладознавство та суміжні науки.
7. Предмет, завдання та методи теорії перекладу.
8. Еквівалентний та адекватний переклад.

Практика перекладу:

9. Передперекладацький аналіз та постперекладацьке редагування як необхідні складові процесу письмового перекладу.
10. Процес письмового перекладу: проблеми та види відповідностей.
11. Лексичні, граматичні, лексико-граматичні та комплексні перекладацькі трансформації.
12. Переклад українських віддієслівних іменників та безприйменникового генітиву.
13. Проблематика перекладу власних назв.
14. Особливості перекладу неологізмів.
15. Передача емпізи при перекладі з англійської мови.
16. Проблеми перекладу фразеологічних одиниць.
17. Переклад англійських препозитивних атрибутивних словосполучень.
18. Переклад англійського підмета.

19. Жанрово-стильова домінанта перекладу. Особливості перекладу текстів різних стилів (офіційно-ділового, наукового, газетно-публіцистичного).
20. Проблематика перекладу термінів.
21. Передача реалій при перекладі.
22. Компресія при перекладі: причини та інструментарій.

Основи редагування перекладу.

23. Види редакторських правок.
24. Методика правки тексту.
25. Типи помилок у тексті.

Лінгвокраїнознавство основної мови

26. Britain: country and people.
27. British history: periods and essentials.
28. Identity in Britain: ethnic, geographical, class. Personal identity and sense of humour.
29. Political life in Great Britain (the style of democracy, the constitution, the style of politics, the party system).

Порівняльна стилістика

30. Порівняльний аналіз лексичних стилістичних прийомів в англійській та українській мовах.
32. Порівняльний аналіз синтаксичних стилістичних прийомів в англійській та українській мовах.
33. Порівняльний аналіз лексико-синтаксичних стилістичних прийомів в англійській та українській мовах.
34. Переклад метафори, метонімії, епітета.
35. Переклад порівняння.

Порівняльна граматики

36. Англійська та українська мови як дві різних типи мов. Порядок слів в англійському та українському реченнях.
37. Синтаксична та семантична структура речення в англійській та українській мовах.

38. Тема-рематичні відносини в англійській та українській мовах. Монорема та дирема.
39. Категорія модальності в англійській та українській мовах. Первинні та вторинні значення модальних слів.
40. Пасивний стан в англійській та українській мовах: лінгвістичний та перекладацький аспекти.
41. Герундій як категорія, відсутня в українській мові, та способи його передачі при перекладі.
42. Функції англійського інфінітиву та способи його перекладу українською мовою.
43. Англійський дієприкметник та його переклад українською мовою в залежності від функції.

Лексикологія

44. Lexical meaning of the word: change (extension, specialization, elevation, degradation) and transfer.
45. Polysemy. Homonymy.
46. Borrowed elements in English.

Історія мови

47. The Germanic group of languages.
48. Periods in the English language history and their general characteristics.
49. Historical development of the phonetic system. The first consonant shift. The Great Vowel Shift.

5. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Алексеева И. С. Профессиональный тренинг переводчика. – СПб: Союз, 2001. – 288 с.
2. Алексеева И.С. Профессиональный тренинг переводчика. - Санкт-Петербург: Союз, 2001. – 288 с.
3. Бархударов Л. С. Язык и перевод. Вопросы общей и частной теории переводов – М.: МО, 1975. – 239 с.
4. Болдирева А.Є. Переклад каламбуру як засобу створення гумористичного ефекту: до постановки проблеми. Записки з романо-германської філології. – Одеса: КП ОМД, 2016. – Вип. 2 (37). – С.11– 19.

5. Болдирева А.Є. Переклад авторських порівнянь в творах П.Г. Вудхауза. Проблеми семантики, прагматики та когнітивної лінгвістики: зб. наук. праць / МОН, Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – К.: Логос. 2018. – Вип. 32. – С. 13 – 24.
6. Болдирева А.Є. Смісловий розвиток при перекладі. Записки з романо-германської філології. – Одеса: КП ОМД, 2019. – Вип. 2 (44). – С. 93-102.
7. Брандес М.П., Провоторов В.И. Предпереводческий анализ текста – М.: НВИ-ТЕЗАУРУС, 2003. – 224 с.
8. Бреус Е. В. Основы теории и практики перевода с русского языка на английский. – М.: УРАО, 1998. – 207 с.
9. Верба Л.Г. Порівняльна лексикологія англійської та української мов. – Вінниця: Нова Книга, 2003. 160 с.
10. Верба Л.Г., Верба Г.В. Граматика сучасної англійської мови. – Вінниця: Нова книга, 2003. – 341 с.
11. Виссон Линн. Русские проблемы в английской речи. Слова и фразы в контексте двух культур. Пер. с англ. – М.: Р.Валент, 2003 – 192с.
12. Влахов С., Флорин С. Непереводимое в переводе. – М.: Высшая школа, 1986. – 416с.
13. Галь Н.Я. Слово живое и мертвое: Из опыта переводчика и редактора. – М.: София, 2003. – 608 с.
14. Гороть Є. І. Лексикологія сучасної англійської мови: Курс лекцій / Є.І. Гороть. – Луцьк: РВВ «Вежа» Волин. держ.ун-ту ім. Лесі Українки, 2007. – 144 с.
15. Грабовський Н.К. Теория перевода. – М: Изд-во Моск. Ун-та, 2004. – 544 с.
16. Дубенко О.Ю. Порівняльна стилістика англійської та української мов. Практикум. – Вінниця: Нова Книга, 2011. – 328 с.
17. Ермолович Д. И. Непереводимость как плавательный пузырь // Мосты. Журнал переводчиков. – М.: Р.Валент. – №3, 2004. – С.38 – 42.
18. Євченко В.В. Історія англійської мови. – Вінниця: Нова Книга, 2016. – 408 с.
19. Єрмоменко С.В. Декомпресія тексту у процесі перекладу. Записки з романо-германської філології. – 2016. – Вип. 1 (36). – Одеса: КП ОМД, – С. 33 – 38.
20. Єрмоменко С.В. Компресія при перекладі з української мови на англійську. Записки з романо-германської філології. – 2017. – Вип. 2 (40). – Одеса: КП ОМД. – С. 23-28.

21. Зайцев А.Б. Основы письменного перевода. – М.: Книжный дом «Либроком», 2010. – 128с.
22. Записки Перекладацької Майстерні. – Львів, 2001 – 2002. – Т.І, ІІ, ІІІ.
23. Зорівчак Р. П. Реалія і переклад. – Львів: Вид-во Львівського ун-ту, 1989. – 215 с.
24. Казакова Т.А. Imagery in Translation. Практикум по художественному переводу: Учебное пособие. На английском языке. – СПб.: Изд-во Союз, 2003. – 320 с.
25. Казакова Т.А. Практические основы перевода. – Серия: Изучаем иностранные языки. – СПб.: Изд-во Союз, 2000. – 320 с.
26. Карабан В. І. Посібник-довідник з перекладу англійської наукової і технічної літератури на українську мову: у 2-х частинах. – Вид. ІІ. – Київ - Кременчук, 1999.
27. Карабан В.І., Мейс Дж. Переклад з української мови на англійську. Вінниця: Нова Книга, 2003. – 608 с.
28. Кириллова М.Д. Изменения внутри- и межфразовых связей при переводе // «Культура народов Причерноморья». Научный журнал. №110. Т. 2. – Ялта, 2007. – С. 245 – 248.
29. Кириллова М.Д., Яровенко Л.С. Особенности перевода сложного предложения // Науковий вісник Кіровоградського державного університету. – Кіровоград, КДУ, 2009. – С. 165-174.
30. Комиссаров В.Н. Современное переводоведение. – М.: ЭТС, 2002. – 424с.
31. Коптілов В. Теорія і практика перекладу: Навчальний посібник. – К.: Юніверс, 2002. – 280 с.
32. Корунець І. В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад): Підручник. – Вінниця: Нова Книга, 2003. – 448 с.
33. Латышев Л.К., Провоторов Б.И. Структура и содержание подготовки переводчиков в языковом вузе: Учебно-методическое пособие. – М.: НВИ-ТЕЗАУРУС, 2001. – 136с.
34. Левицький А. Е. Порівняльна грамати́ка англійської та української мов. – К.: Київський університет, 2008. — 264 с.
35. Манакін В. М. Мова і міжкультурна комунікація : навч. посіб. / В. М. Манакін. — К. : ВЦ «Академія», 2012. — с. 239-255. — (Серія «Альма-матер»).
36. Матузкова Е.П. Основные параметры предпереводческого анализа текста // "Нова Філологія". Збірник наукових праць. – Запоріжжя: ЗНУ, 2009. - №34. – С. 294 – 299.

37. Матузкова Е.П. Перевод с английского: основы теории и практики: учебное пособие для студентов 3-4 курсов переводческих отделений и факультетов высших учебных заведений. – Одесса, Изд-во КП ОГТ, 2018. – 114 с.
38. Матузкова О. П. До питання про передачі одеських реалій в англomовних художніх та документальних текстах / О. П. Матузкова, В. В. Погуляй // Записки з романо-германської філології. – 2018. - Вип. 2. - С. 92-106. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/zrgf_2018_2_13
39. Матузкова О.П. Переводим на английский профессионально: Учебное пособие по основам теории и практики перевода. – Одесса: Изд-во КП ОМД, 2017. – 92 с.
40. Мацько Л.І., Сидоренко О.М., Мацько О.М. Стилiстика української мови. Підручник. – К: Вища школа, 2003. – 462 с.
41. Миньяр-Белоручев Р. К. Как стать переводчиком. – М.: Готика, 1999. – 176 с.
42. Нелюбин Л.Л. Толковый переводоведческий словарь. – 3-е изд., перераб. – М.: Флинта: Наука, 2003. – 320 с.
43. Ніколенко А. Г. лексикологія англійської мови – теорія і практика / А.Г. Ніколенко. – Вінниця: Нова Книга, 2007. – 528 с.
44. Палажченко П. Р. Мой несистематический словарь (Из записной книжки переводчика). 2-е изд., испр. — М.: Р. Валент, 2002. — 304 с.
45. Полуян И. В. Компрессия – осознанная необходимость // Мосты. Журнал переводчиков. – М.: Р. Валент. – №3, 2004. – С.74 – 79.
46. Рецкер Я.И. Теория перевода и переводческая практика / Дополнения и комментарии Д.И. Ермоловича. – М.: Р.Валент, 2004. – 240 с.
47. Сайтарли І. А. Культура міжособистісних стосунків. — Київ : Академвидав, 2007. — 240 с. — Режим доступу: https://pidruchniki.com/12800528/kulturologiya/stili_komunikativnoyi_povedink_i
48. Селіванова О. Сучасна лінгвістика: термінологічна енциклопедія. – Полтава: Довкілля – К, 2006. – 711 с.
49. Тер-Минасова С. Г. Язык и межкультурная коммуникация: (Учеб. пособие) – М.: Слово, 2000. – 624 с.
50. Ужченко В. Д., Ужченко Д. В. Фразеологія сучасної української мови: Посібник для студентів філологічних факультетів вищих навчальних закладів. – Луганськ: Альма-матер, 2005. – 400 с.
51. Федоров А. В. Основы общей теории перевода. – СПб: Филология Три, 2002. – 414 с.
52. Циткина Ф. А. Терминология и перевод (К основам сопоставительного терминоведения). – Львов: Вища школа, 1989. – 157 с.

53. Чередниченко О. І., Коваль Я. Г. Теорія і практика перекладу (французька мова). – К.: Либідь, 1995. – 320 с.
54. Чередниченко О.І. Про мову і переклад / О.І. Чередниченко. – К.: Либідь, 2007. – 248 с.
55. Швейцер А. Д. Теория перевода: статус, проблемы, аспекты. – М.: Наука, 1988. – 215 с.
56. Эко У. Сказать почти то же самое. Опыты в переводе /Пер. с итал. А.Н.Коваля. – СПб: Симпозиум, 2006. – 574 с.
57. Яровенко Л.С. Кириллова М.Д., Особенности перевода адвербиальных глаголов движения. Науковий вісник Волинського національного університету імені Л. Українки. Філологічні науки: Мовознавство. – № 4 (4). – 2012. – С. 178 – 182.
58. Яровенко Л.С., Кириллова М.Д. К проблеме переводческой интерференции // Нова філологія. – Запоріжжя: ЗНУ, 2010. – Вип. 41. – С. 208-2013.
59. Arnold I. English Stylistics. – М.: Progress Publishing House, 1999. – 327 р.
60. Baugh, A.C. and T. Cable. A History of the English Language. – Pearson, 2006. – 440 р.
61. Bell R. Translation and Translating. Theory and Practice. – London / New York: Longman, 1991. – 298 р.
62. Bell R.T. Translation and translating. – Longman, 1997. – 300 р.
63. Duff A. Translation. – Oxford University Press, 1996. – 160 р.
64. Genzler E. Contemporary Translation Theories. –London and New York: Routledge, 1993. – 220 р.
65. Jackson H. Words and their meaning / H. Jackson. – NY: Longman, 2005. – 279 р.
66. Kukhareno V.A. A Book of Practice in Stylistics. – Вінниця: Нова книга, 2000. – 160 с.
67. O’Driscoll J. Britain for learners of English. – Oxford: Oxford University Press, 2009. – 224р.